

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Aleksis Kiven Seura ry:n tarkoituksena on 1) Aleksis Kiveen ja hänen tuotantoonsa kohdistuvan mielenkiinnon ja harrastuksen herättäminen ja vireillä pitäminen, 2) Kiveen liittyvän tieteellisen tutkimustyön sekä luovan ja esittävän taiteen tukeminen, 3) kirjailijan elämäntutkimuksellisten arvojen selventäminen ja hänen kansallisen merkityksensä tehostaminen sekä 4) kirjailijan elämään ja teoksiin liittyvien muistojen ja tietojen sekä rakennus- ja maisemakohteitten vaaliminen, säilyttäminen ja tunnetuksi tekeminen.

Seura ja sen johtokunta

Toimintavuotena 2019 seurassa oli 124 vuosijäsentä, 62 ainaisjäsentä, 4 kunniajäsentä sekä yksi yhteisöjäsen. Seuran jäsenyys Suomen kirjailijanimikkoseura Nimikoissa jatkui.

Seuran johtokuntaan kuuluivat toimituspäällikkö Sakari Katajamäki (puheenjohtaja), kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen (nimetty 23.4.2019 Ossi Kokon tilalle tämän jäljellä olevaksi kaudeksi), FT Ossi Kokko (k. 15.3.2019), professori Pekka Laaksonen, kunnanjohtaja Outi Mäkelä, professori Jyrki Nummi, FL Esko Rahikainen (varapuheenjohtaja) ja FK Jaakko Yli-Paavola. Johtokunnan varajäseniä olivat FM Mia Fagerström, toiminnanjohtaja Anne Helttunen ja kulttuuriohjaaja Hilikka Toivonen. Seuran sihteerinä toimi FM Henna Keränen, rahastonhoitajana FM Reeta Holopainen ja tiedottajana FM Sara Tarvas. Johtokunta kokoontui 5.3., 23.4. ja 4.8. 2019.

Seuran talous on vakaalla pohjalla. Toimintaa rahoitetaan jäsenmaksuilla sekä korko- ja osinkotuotoilla. Vuoden 2019 tilinpäätös oli 914 euroa alijäämäinen, mikä vastaa seuran johtokunnan asettamia tavoitteita.

Tapahtumat

Teuvo Puron mykkäkomedian *Kihlaus* (1922) restauroitu versio (Kavi 2018) nähtiin Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasalissa Tieteiden yönä 10.1. Livemusiikista vastasi Trio Mutual. Elokuvan restaurointihanke sai alkunsa Elokuvatheateri Orionissa 13.10.2017 pidetyssä seminaarissa ”Aleksis Kivi ja elävä kuva” (järj. Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, SKS, Aleksis Kiven Seura, Helsingin yliopiston Elokuva- ja televisiotutkimus sekä Teatterimuseo), jossa nähtiin elokuvan järjestämätön kuvamateriaali. Kari Glödstafin vetämään restaurointihankkeeseen osallistuivat Kiven seuran johtokunnan jäsenistä Sakari Katajamäki ja Ossi Kokko sekä seuran jäsen Pentti Paavolainen.

Kiven seuran johtokunnan jäsenen Ossi Kokon siunaustilaisuus pidettiin Joensuun Ristinkappelissa hautajaisissa 30.3. ja muistotilaisuus Puutarhakeskuksella. Seuran puheenjohtaja osallistui tilaisuuksiin ja piti puheen muistotilaisuudessa.

Seuran vuosikokous järjestettiin 23.4. Teatterimuseossa (Kaapelitehdas, Tallberginkatu 1 G, Helsinki). Tilaisuuden aluksi kuultiin dramaturgi, draamantutkija Riitta Pohjola-Skarpin vuosikokouksesitelmä ”Näytelmäkirjailija Aleksis Kivi ja Shakespeare”, joka oli avoin kaikille

kiinnostuneille. Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi dosentti Satu Grünthal. Kokouksen alussa pidettiin hiljainen heti Ossi Kokon muiston kunniaksi.

Seura teki jäsenretken Juha Hurmeen kirjoittamaan ja ohjaamaan Making of Lea -esitykseen KOM-teatterissa 10.5.2019, jollin tuli kuluneeksi 150 vuotta *Lean* maineikkaasta kantaesityksestä.

Kiven seura laski 10.10. seppeleen Kiven patsaalle Helsingin Rautatien torilla; johtokunnan piiristä paikalla olivat Katajamäki, Rahikainen, Holopainen ja Keränen. Kiven patsaalla Nurmijärvellä järjestettyihin juhlallisuuksiin ja sepeleenlaskuun osallistivat seuran johtokunnasta Mäkelä, Fagerström ja Yli-Paavola. Tilaisuudessa esiintyi muusikko Jarmo Romppanen.

Aleksis Kiven päivän juhla ja vastaanotto pidettiin 10.10. Nurmijärven Klaukkalassa monitoimitalo Monikossa. Seura osallistui tilaisuuksien järjestämiseen yhteistyössä Nurmijärven kunnan kanssa. Tilaisuus alkoi palkintojen jaolla. Nurmijärven kunnan Konstiniekkapalkinnon sai kuvataiteilija Tero Puha ja kunnan tunnustuspalkinnon kuvataiteilija Vicky Maaranen. Kiven seuran Eskon Puumerkki -tunnustuspalkinnon sai Vesilahden kirkkoherra Harri Henttinen. Seuran johtokunnan palkitsemisperustelujen mukaan ”Kirkko-Harri lempinimellä tunnettu Henttinen tuo Vesilahden seurakuntaan väriä ja liikettä rautarohkealla otteellaan”. Henttinen ja Katajamäki allekirjoittivat estradilla palkintoon kuuluvan Lupauskirjan ja Henttinen piti lyhyen kiitospuheen. Ilta jatkui Kaj Chydeniuksen, Jussi Chydeniuksen ja Taru Nymanin konsertilla. Konsertin jälkeen oli kutsuvierastilaisuus, jossa puheenjohtaja Katajamäki piti perinteisen Malja Kivelle -puheen. Tilaisuudessa oli nähtävillä Kristian Huitulan suunnittelema Seitsemän veljestä 150 -juhlavuoden tunnus, jonka Nurmijärven kunta oli tilannut taiteilijalta.

Muistitietokeruu

Teatterimuseo, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Aleksis Kiven Seura järjestivät 1.6.–31.10.2018 muistitietokeruun *Kivi parrasvaloissa*. Keruu liittyi Teatterimuseossa 10.10.2018 avattuun Kivi kääntyy -näyttelyyn. Keruulla koottiin muistitietoa Kiveen liittyvistä näyttämöesityksistä. Keruun tuloksista tiedotettiin 10.9.2019. Keruuseen osallistui 26 vastaajaa, ja aineistoa kertyi 84 sivua sekä 24 kuvaa. Sato oli pieni, mutta antoisa ja monipuolinen. Tekstien laajuus vaihteli alle sivusta 13 sivuun ja yhden esityksen käsittelystä kaikkien nähtyjen Kivi-tuotantojen esittelemiseen. Osa kertoi kokemuksistaan esiintyjän näkökulmasta. Vastaajia oli eri puolelta Suomea, samoin kuvailtuja esityksiä, Aleksis Kiven synnyinseudun esitykset kuitenkin erityisen hyvin edustettuna. Kirjoittajia on eri ikäryhmistä, ja muistot sekä raportoidut muut kertomukset ulottuvat 1920-luvulta 2010-luvulle. Keruuvastaukset on arkistoitu SKS:n arkistoon, ja vastaajien kesken arvotut palkinnot on postitettu voittajille.

Juhlavuoden 2020 valmistelu

Seitsemän veljestä 150 -juhlavuoden toimikunta (Mia Fagerström, Anne Helttunen, Sakari Katajamäki, Henna Keränen, Sara Tarvas) kokoontui 17.4., 23.8., 14.10. ja 10.12. ja valmisteli juhlavuoden asioita yhteistyössä Nurmijärven kunnan, Äidinkielen opettajain liiton, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja muiden tahojen kanssa.

Seura haki lokakuussa Suomen Kulttuurirahastolta apurahaa Seitsemän veljestä 150 -juhlavuonna järjestettävään kilpailuun ja juhlavuoden tiedotustoimintaan.

Aleksis Kiven Seuran lähetti presidentti Tarja Haloselle kutsun juhluvuoden suojeelijaksi. Halonen vastasi kutsuun myöntävästi.

Tiedotustoiminta

Seura pyrkii tiedottamaan Aleksis Kiveen liittyvistä asioista useilla kaikille avoimilla tiedotuskanavilla, joita ovat seuran verkkosivut (<http://aleksiskivenseura.fi/>), seuran Facebook-sivu (<https://www.facebook.com/aleksiskivenseura/>) sekä Instagram-tili (<https://www.instagram.com/aleksiskivenseura/>). Lisäksi seuran jäsenille on lähetetty jäsenkirje ja sähköisiä jäsenkirjeitä.

Syksyllä 2014 perustettujen seuran Facebook-sivujen tykkääjien määrä kasvoi vuoden 2019 aikana 1065 tykkääjästä 1210 tykkääjään. Seuran tiedottaja julkaisi sivuilla aikana lähes 50 uutista. Ne tavoittivat parhaimmillaan noin 4600 henkeä. Seuran Instagram-tilillä oli 230 seuraajaa.

Kiven seuran johtokunta vastasi seuralle tehtyihin Aleksis Kiven henkilöön ja tuotantoon liittyviin kysymyksiin. Johtokunnan jäsenet kirjoittivat Kiveen liittyviä artikkeleita, esiintyivät mediassa ja pitivät esitelmiä erilaisissa tilaisuuksissa.

Muu toiminta

Jaakko Yli-Paavola osallistui seuran valtuuttamana virallisena edustajana Nimikot r.y:n vuosikokoukseen, joka pidettiin Riihimäellä 30. maaliskuuta. Kokouksen isäntänä oli Samuli Parosen Seura. Vuosikokouksen jälkeisessä johtokunnan järjestäytymiskokouksessa Yli-Paavola kutsui Nimikot seuraavaan vuosikokoukseensa Nurmijärvelle, ja kokouspäiväksi päätettiin lauantai 16.5.2020. Kutsu myötäilee Seitsemän veljeksien juhluvuoden viettoa, ja kutumisesta oli sovittu seuramme johtokunnassa ja Nurmijärven pääkirjaston johtajan Anu Sorvalin sekä Nurmijärven museon virkailijain kanssa.

Seura järjesti VLMedia Oy:n kanssa yhteistyössä Facebook-sivuillaan arvonnän, jossa oli jaossa neljä DVD-elokuvaa Ilmari Unhon *Minä elän* -elokuvan tuoreesta uudelleenjulkaisusta (VLMedia 2019). Arvontaan osallistui kolmisenkymmentä Kiven seuran Facebook-sivujen seuraajaa.

Seura osti kustantajalta 60 kappaletta uusinta albumiaan *Ihmissydän. Henkilöitä ja kohtaloita A. Kiven maailmoissa* (ntamo 2018).

Seura tilasi kuvanveistäjä Raimo Jaatiselta 15 Eskon puumerkki -mitalia, mutta niiden valmistuminen siirtyi vuoden 2020 puolelle.